

Beslissing

(B)2520
6 april 2023

Beslissing over de bepaling van het saldo van de kost van de openbare dienstverplichting voor de financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten voor het jaar 2022

Artikel 7, §§ 1 en 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijke versie

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	3
2. ANTECEDENTEN.....	6
2.1. Algemeen.....	6
2.2. Raadpleging	6
3. VASTSTELLING VAN HET SALDO	7
3.1. De financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten	7
3.2. De financiering van de aansluiting van de <i>offshore</i> parken	8
4. BESLUIT.....	9

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) bepaalt hierna het saldo van de kost van de openbare dienstverplichting voor de financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten voor het jaar 2022 op basis van artikel 7, §§ 1 en 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Deze beslissing werd goedgekeurd door het directiecomité van de CREG tijdens zijn vergadering van 6 april 2023.

1. WETTELIJK KADER

1. Artikel 7, § 1 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet), zoals gewijzigd door artikel 80 van de programmawet van 27 december 2021 bepaalt het volgende :

« § 1. Bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de commissie, kan de Koning maatregelen van marktorganisatie vaststellen, waaronder de instelling van een door de commissie beheerd systeem voor de toekenning van garanties van oorsprong en van groenestroomcertificaten voor elektriciteit geproduceerd overeenkomstig artikel 6, evenals het opleggen van een verplichting aan de netbeheerder om groenestroomcertificaten afgeleverd door de commissie en de gewestelijke overheden en regulatoren aan te kopen tegen een minimumprijs en te verkopen, teneinde de afzet op de markt te verzekeren, tegen een minimumprijs, van elektriciteit geproduceerd met aanwending van hernieuwbare energiebronnen.

De opdracht waarmee de netbeheerder krachtens het eerste lid belast wordt, maakt een openbare dienstverplichting uit waarvan de nettolasten gefinancierd worden overeenkomstig de nadere regels bepaald in artikel 21quinquies.

De Koning kan bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de commissie, de bepalingen van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, bekrachtigd bij artikel 427 van de programmawet(I) van 24 december 2002 en door artikel 28 van de wet van 26 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake energie, en door artikel 2 van de wet van 12 juni 2015 tot bekrachtiging van bepaalde artikelen van het koninklijk besluit van 4 april 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen en door artikel 11 van de wet van 12 mei 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt met het oog op het invoeren van een concurrerende inschrijvingsprocedure voor de bouw en exploitatie van productie-installaties in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België en tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 11 februari 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, wijzigen, vervangen en opheffen zonder daarbij een nieuwe toeslag of heffing in te voeren bestemd om de maatregelen, bedoeld in het eerste lid te financieren.

Bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de commissie, bepaalt de Koning de berekeningsmethode van de kost voortvloeiend uit de maatregelen,

bedoeld in het eerste lid, voor ieder exploitatiejaar. Voornoemde kost wordt vastgesteld overeenkomstig de volgende procedure:

1° uiterlijk op 1 november van ieder jaar verricht de commissie een raming van de kost per maand van de maatregelen bedoeld in het eerste lid met betrekking tot het volgende exploitatiejaar. Daartoe bezorgt de netbeheerder een verslag met de relevante gegevens aan de commissie uiterlijk op 31 augustus;

2° uiterlijk op 15 april van ieder jaar stelt de commissie een bedrag van regularisatie met betrekking tot het voorgaande exploitatiejaar op grond van de werkelijke kost die tijdens dat voorgaande exploitatiejaar is voortgevloeid uit de maatregelen, bedoeld in het eerste lid vast. Daartoe bezorgt de netbeheerder een verslag met de relevante gegevens aan de commissie uiterlijk op 15 februari. Indien er een saldo wordt vastgesteld, dan wordt de regularisatie met de Federale Staat uitgevoerd uiterlijk op 1 juli van het jaar waarin de regularisatie werd bepaald;

3° de commissie houdt een inventaris bij met een overzicht per jaar van de geraamde en de werkelijke kost van de maatregelen, bedoeld in het eerste lid.

De Federale Staat, de netbeheerder en de commissie sluiten een protocol teneinde de nadere regels vast te leggen van de maandelijks ter beschikkingstelling van de middelen, bedoeld in het tweede lid, met het oog op de voldoening van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, alsook teneinde alle gerelateerde en overige rechten en verplichtingen van de contractpartijen nader te bepalen. De financieringsregels beschreven in voornoemde protocol stellen de netbeheerder in staat om tijdig over de bij deze wet bepaalde noodzakelijke middelen te beschikken, met als doel de nettokost voortvloeiend uit de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, tijdig te betalen en voorfinanciering van deze nettokost in hoofde van de netbeheerder te vermijden.”

2. Daarnaast bevat artikel 7, § 2 van de elektriciteitswet, zoals eveneens gewijzigd door de programmawet van 27 december 2021, met name de volgende bepalingen :

“Installaties, voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden waarin België zijn rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht, die het voorwerp uitmaken van een in artikel 6 bedoelde domeinconcessie, verleend na 1 juli 2007 en waarvan de financial close heeft plaatsgegrepen tussen 2 mei 2014 tot en met 31 december 2016, kunnen de minister verzoeken om niet aan te sluiten op een installatie noodzakelijk voor de transmissie van elektriciteit in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht, bedoeld in artikel 13/1. Indien de Koning, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, toestemming verleent om niet aan te sluiten, staat de netbeheerder in voor één derde van de kostprijs van de onderzeese kabel met een maximumbedrag van 25 miljoen euro volgens de modaliteiten bepaald in deze paragraaf en wordt de minimumprijs voor de geproduceerde windenergie, zoals vastgelegd voor installaties waarvan de financial close plaatsvindt na 1 mei 2014 overeenkomstig het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, verhoogd met 12 euro/MWh. Wanneer het installaties betreft waarvan de financial close plaatsgrijpt na 1 mei 2016, dan wordt de minimumprijs zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen verhoogd met een bedrag ter dekking van en dat bijgevolg overeenstemt met de totale kosten van de financiering van de onderzeese kabel die resulteren uit de offerte of offertes die de titularis van de domeinconcessie, bedoeld in artikel 6, § 1, in aanmerking neemt in toepassing van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten. Dit bedrag wordt bepaald door de commissie na verificatie van de in aanmerking genomen offerte of offertes.

Installaties, voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden waarin België zijn rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht, die het voorwerp

uitmaken van een in artikel 6 bedoelde domeinconcessie, verleend na 1 juli 2007, en waarvan de financial close heeft plaatsgegrepen na 31 december 2016, worden aangesloten op het Modular Offshore Grid.

Voor de installaties voor de productie van elektriciteit bedoeld in het derde lid, wordt de minimumprijs voor de geproduceerde windenergie zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen verhoogd met een bedrag ter dekking van en dat bijgevolg overeenstemt met de totale kosten van de financiering van de onderzeese kabel die resulteren uit de offerte of offertes die de titularis van de domeinconcessie, bedoeld in artikel 6, § 1, in aanmerking neemt in toepassing van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten. Dit bedrag wordt bepaald door de commissie na verificatie van de in aanmerking genomen offerte of offertes.

In geval van absolute en aangetoonde onmogelijkheid om de bouw van het Modular Offshore Grid aan te vatten of te beëindigen, vastgesteld door de minister, kunnen de voormelde installaties voor de productie van elektriciteit rechtstreeks aangesloten worden op de bestaande installaties voor het transport van elektriciteit. De netbeheerder financiert voor één derde de kost van de onderzeese kabel, en dit voor een maximum bedrag van 25 miljoen euro volgens de modaliteiten gedefinieerd in het eerste lid en de minimumprijs voor geproduceerde windenergie zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, wordt verhoogd met een bedrag dat de totale kosten dekt die in aanmerking komen voor de financiering van de kost van de onderzeese kabel zoals ze voortvloeien uit de offerte of de offertes die de titularis van de domeinconcessie, bedoeld in artikel 6, § 1, in aanmerking neemt in toepassing van de geldende wetgeving inzake overheidsopdrachten. Dit bedrag wordt bepaald door de commissie na verificatie van de offerte of de offertes die in aanmerking genomen werden.

[...]

De verhoging van de minimumprijs bedoeld in het tweede, het vierde en het vijfde lid, wordt gefinancierd overeenkomstig de modaliteiten bepaald in artikel 21quinquies.

De vaststelling voor ieder exploitatiejaar van de kost voortvloeiend uit de maatregelen bedoeld in het tweede, vierde en vijfde lid, gebeurt overeenkomstig de berekeningsmethode en de procedure bedoeld in paragraaf 1, vierde lid.

De Federale Staat, de netbeheerder en de commissie sluiten een protocol teneinde de modaliteiten vast te leggen van de maandelijkse ter beschikkingstelling van de middelen, bedoeld in het elfde lid, met het oog op de voldoening van de verplichting bedoeld in het tweede, vierde en vijfde lid, alsook teneinde alle gerelateerde en overige rechten en verplichtingen van de contractpartijen nader te bepalen. De financieringsregels beschreven in het voornoemde protocol stellen de netbeheerder in staat om tijdig over de bij deze wet bepaalde noodzakelijke middelen te beschikken, met als doel de nettokost, voortvloeiend uit de maatregelen bedoeld, in het eerste lid, tijdig te betalen en voorfinanciering van deze nettokost in hoofde van de netbeheerder te vermijden.”

3. Het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen en de vergoeding van de houders van een *offshore* domeinconcessie in geval van onbeschikbaarheid van het *Modular Offshore Grid* (hierna: het koninklijk besluit van 2002) heeft een reeks maatregelen ingevoerd met toepassing van voormeld artikel 7, §§ 1er en 2 van de elektriciteitswet.

Ten gevolge van de hervorming van het financieringsmechanisme van de openbare dienstverplichtingen ten laste van de netbeheerder werd het koninklijk besluit van 16 juli 2002 gewijzigd door een koninklijk besluit van 20 juli 2022, om enerzijds de berekeningsmodaliteiten van de

kost van de openbare dienstverplichting in te voeren en anderzijds de procedure-elementen bijkomend aan de elementen voorzien in artikel 7, § 1 van de elektriciteitswet.

2. ANTECEDENTEN

2.1. Algemeen

4. Op 31 december 2021 werd de programmawet van 27 december 2021 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

5. Met toepassing van deze programmawet hebben de Belgische Staat, Elia en de CREG een protocolakkoord afgesloten met het oog op de bepaling van de modaliteiten voor het maandelijks ter beschikking stellen van de middelen die het voor Elia mogelijk maken om te voldoen aan de openbare dienstverplichtingen bedoeld in artikel 7, §§ 1 en 2, 2de, 4de, 5de lid, artikel 7^{octies}, 1ste lid en artikel 7^{undecies}, § 14, 1ste lid van de elektriciteitswet (hierna: het Protocol ODV).

6. Het koninklijk besluit van 20 juli 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 werd op 22 augustus 2022 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

7. Op 15 februari 2023 heeft de CREG van Elia haar ex-post rapport 2022 ontvangen.

8. Op 23 februari 2023 heeft de CREG het “Verslag van feitelijke bevindingen” van de bedrijfsrevisor van de netbeheerder ontvangen. Dit verslag valideert de uitstaande balanspositie (inclusief openstaande vorderingen) op 31 december 2022.

9. Ontwerpbeslissing (B)2520 over de bepaling van het saldo van de kost van de openbare dienstverplichting voor de financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten voor het jaar 2022 werd goedgekeurd door de CREG tijdens het directiecomité van 9 maart 2023.

2.2. Raadpleging

10. Artikel 14^{quater} van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 bepaalt dat de CREG de ontwerpbeslissing voorlegt aan de netbeheerder, die beschikt over veertien werkdagen om haar opmerkingen over te maken.

Daarentegen was de CREG van mening dat terzake geen publieke raadpleging moest worden georganiseerd. Dat stemt bovendien overeen met de praktijk die werd gevolgd – en in het huishoudelijk reglement van de CREG¹ werd vastgelegd – wanneer de kost van de openbare dienstverplichting ten laste van Elia via de tarieven werd doorgerekend.

11. De CREG heeft op 30 maart 2023 een brief van Elia ontvangen waarin ze verklaart geen opmerkingen te hebben bij de ontwerpbeslissing.

¹ Cfr. art. 40, 1ste lid, 3°.

3. VASTSTELLING VAN HET SALDO

3.1. De financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten

12. Bij de afsluiting van het boekjaar 2022 is de balanspositie voor deze openbare dienstverplichting in de boekhouding van de netbeheerder een schuld (overschot) van € 144.523.936,56. Deze balanspositie bevat een raming van de kosten voor de maand december 2022. Op 31 januari 2023 heeft de netbeheerder de positie per 31 december 2022 herbekeken op basis van de werkelijke facturen voor de maand december 2022. De tabel hierna geeft de evolutie van de balanspositie weer tussen 31 december 2021 en 31 december 2022 en de positie per 31 december 2022 na correctie met de definitieve bedragen.

Tabel 1: evolutie van de balanspositie ODV aankoop federale groenestroomcertificaten bij de netbeheerder

Balans ODV aankoop federale GSC	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2022 (na correcties 31/01/2023)
Aankoop GSC	2 659 562 035.07	2 858 632 440.80	2 865 170 348.74
Bijkomende voorschotten offshore parken	9 601 671.96	32 381 239.83	32 381 239.83
Ontvangsten gelieerd aan de ODV	-2 675 799 505.00	-3 035 946 907.13	-3 035 946 907.13
<i>toeslag offshore</i>	-2 356 974 897.40	-2 113 916 277.31	-2 113 916 277.31
<i>verkoop regionale GSC</i>	-232 088.74	-182 937.70	-182 937.70
<i>recuperatie degressiviteit</i>	-318 592 518.86	-286 981 127.74	-286 981 127.74
<i>betaling FOD FIN</i>		-634 866 564.38	-634 866 564.38
Administratieve kosten te recupereren	800 687.48	800 000.00	800 000.00
Financiële kosten te recupereren	819 957.68	-390 710.06	-390 710.06
Balanspositie van de ODV aankoop GSC	-5 015 152.81	-144 523 936.56	-137 986 028.62

Op 31 december 2022 (op basis van de werkelijke gegevens) is er een overschot van € 138 miljoen.

De CREG heeft de bedragen voor de aankoop van groenestroomcertificaten en bijkomende voorschotten gecontroleerd en het "Verslag van feitelijke bevindingen" van de bedrijfsrevisor van de netbeheerder ontvangen. De tabel hierna geeft de aansluiting weer tussen de gegevens van de CREG (geregistreerd in CertiCreg) en de balanspositie ODV aankoop federale groenestroomcertificaten.

Tabel 2: aansluiting tussen de gegevens van de CREG en de balanspositie ODV aankoop federale groenestroomcertificaten

2022	Raming (B)2324	Werkelijkheid
GSC C-Power @ 90	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC C-Power @ 107	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC Belwind @ 107	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC Northwind @ 107	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC Nobelwind @ 90	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC Nobelwind @ 107	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC Rentel	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
GSC Norther	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Voorschotten Northwester 2	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Voorschotten Mermaid	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Voorschotten Seastar	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Bijkomend voorschot 2021 Northwester 2	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Bijkomend voorschot 2021 Mermaid	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Bijkomend voorschot 2021 Seastar	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
CV Wallon	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Administratieve kosten	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Financiële lasten	[VERTROUWELIJK]	[VERTROUWELIJK]
Totaal EUR	634 866 564	496 912 490
Financiële inkomsten voor vervroegd uitbetaling (Belwind)		[VERTROUWELIJK]
Regularisatie klanten factuur 2021 in 2022		[VERTROUWELIJK]
Regularisatie Federale bijdragen en OSP aansluiting offshore		[VERTROUWELIJK]
Totaal EUR	634 866 564	496 880 536
Saldo (schuld van Elia aan de Belgische Staat) EUR	-137 986 028.62	

Het saldo voor de openbare dienstverplichting voor de financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten bedraagt € 137.986.028,62 ten gunste van de Belgische Staat. Dit saldo is het resultaat van mindere windcondities en een veel hogere elektriciteitsreferentieprijs dan de assumpties opgenomen bij de raming van de kost in beslissing (B)2324².

3.2. De financiering van de aansluiting van de *offshore* parken

13. De balanspositie op 31/12/2022 is in evenwicht (€ 0) en in overeenstemming met de verwachtingen aangezien het tarief en de kosten in verband met offshore aansluitingen in december 2021 afliepen.

² Beslissing (B)2324 over de raming van de kostprijs van de openbare dienstverplichtingen voor de financiering van de aankoop van federale groenestroom-certificaten, de aansluiting van offshore windparken, de strategische reserve en CRM voor het jaar 2022

Tabel 3: evolutie van de balanspositie ODV aansluiting van de *offshore* parken bij de netbeheerder

Balans ODV aansluiting offshore parken	31/12/2021	31/12/2022
Betalingen aan offshore parken	25 000 180.00	0.00
Ontvangsten van de toeslag	-25 211 976.40	0.00
Balanspositie van de ODV aansluiting offshore parken	-211 796.40	0.00

14. De CREG beschouwt de ODV "financiering van de aansluiting van offshore parken" als definitief afgesloten en zal hierover in de toekomst niet meer rapporteren.

4. BESLUIT

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, in het bijzonder artikel 7, §§ 1 en 2;

Gelet op de artikelen 14*bis* en 14*quater* van het koninklijk besluit van 16 juli 2002;

Gelet op het Protocol ODV ;

Bepaalt de CREG het saldo van de kost van de openbare dienstverplichtingen voor de financiering van de aankoop van federale groenestroomcertificaten, als een schuld van € 137.986.028,62 van de netbeheerder aan de Belgische Staat.

///

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité